

محبوبه جعفری، ۱۴۰۵

اثربخشی زوج درمانی هیجان مدار بر بخشودگی و رضایت زناشویی مادران دارای فرزند کم‌شنوا

پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی زوج‌درمانی هیجان‌مدار بر بخشودگی بین‌فردی و رضایت زناشویی مادران دارای فرزند کم‌شنوا انجام شد. این مطالعه از نوع نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون؟ پس‌آزمون و گروه کنترل نابرابر بود. جامعه‌ی آماری شامل کلیه مادران دارای فرزند کم‌شنوای ساکن شهر مشهد در سال ??? بود که از میان آن‌ها نمونه‌ای به حجم ?? نفر با روش نمونه‌گیری در دسترس هدفمند انتخاب و به دو گروه ?? نفری آزمایش و ?? نفری کنترل گمارش شدند. برای سنجش متغیرها از پرسشنامه‌های بخشودگی بین‌فردی (اقلیدسی و همکاران، ???) و رضایت زناشویی انریچ (اولسون و همکاران، ???) استفاده گردید. گروه آزمایش، بر اساس پروتکل آموزشی زوج‌درمانی هیجان‌مدار، طی 9 جلسه‌ی ?? دقیقه‌ای (هفته‌ای یک جلسه) مداخله را دریافت کرد؛ در حالی که گروه کنترل هیچ مداخله‌ای دریافت نکرد و داده‌ها با استفاده از تحلیل کوواریانس چندمتغیره و تک‌متغیره در نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ?? تحلیل شد. نتایج نشان داد که آموزش زوج‌درمانی هیجان‌مدار بر ترکیب خطی بخشودگی و رضایت زناشویی تأثیر معناداری دارد (اثر پیلایی = ???، $F(11.541) = 0.01$ ، $P < 0.05$ ، مجذور اتا = ???). در بررسی خرده‌مقیاس‌های رضایت زناشویی، مداخله تنها بر مؤلفه‌های «ارتباط زناشویی» ($P = 0.049$) و «حل تعارض» ($P = 0.027$) تأثیر معنادار نشان داد و سایر خرده‌مقیاس‌ها (موضوعات شخصیتی، مدیریت مالی، فعالیت اوقات فراغت، روابط جنسی، ازدواج فرزندان، اقوام و دوستان و جهت‌گیری مذهبی) تغییر معناداری نیافتند. همچنین در خرده‌مقیاس‌های بخشودگی، «ارتباط مجدد و کنترل انتقام‌جویی» ($P = 0.015$) و «کنترل رنجش» ($P = 0.016$) به‌طور معناداری بهبود یافتند، اما «درک و فهم واقع‌بینانه» ($P = 0.866$) تفاوت معناداری نداشت. زوج‌درمانی هیجان‌مدار می‌تواند به‌ویژه در تقویت ارتباط زناشویی، حل تعارض و کاهش رنجش و انتقام‌جویی در مادران دارای فرزند کم‌شنوا مؤثر باشد؛ با این حال، تأثیر آن بر برخی ابعاد رضایت و بخشودگی محدود است و نیاز به بررسی‌های تکمیلی دارد.

کلیدواژه‌ها: واژگان کلیدی: بخشودگی بین فردی، رضایت زناشویی، زوج‌درمانی هیجان‌مدار، فرزند کم‌شنوا، مادران.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۶۳۴۷۲۹۷۵-۰۴۵۰۴۰۱۲۷۴۲۹۱۵۷۳۹۱۴۷۲۰۴۵۰۴۰

تاریخ دفاع: ۱۴۰۵/۰۶/۲۴

رشته‌ی تحصیلی:

دانشکده:

استاد راهنما: دکتر محمد آرمین

استاد مشاور: دکتر علی کریمی

Thesis:

The effectiveness of emotion-focused couple therapy on forgiveness and marital satisfaction of mothers with hearing-impaired children

The present research was conducted with the aim of determining the effectiveness of emotionally focused couple therapy on interpersonal forgiveness and marital satisfaction of mothers having a child with hearing impairment. This study was of a quasi-experimental type with a pretest-posttest design and an unequal control group. The statistical population included all mothers having a child with hearing impairment residing in the city of Mashhad in the year 1405, from among whom a sample of 30 individuals was selected by a purposive convenience sampling method and assigned to two groups of 15 individuals, experimental and 15 individuals control. For measuring the variables, the Interpersonal Forgiveness Questionnaire (Eqlidasi et al., 2010) and the ENRICH Marital Satisfaction Questionnaire (Olson et al., 1982) were used. The experimental group, based on the educational protocol of emotionally focused couple therapy, received the intervention over 8 sessions of 90 minutes (one session per week); while the control group received no intervention, and the data were analyzed using multivariate and univariate analysis of covariance in SPSS software version 28. The results showed that emotionally focused couple therapy training has a significant effect on the linear combination of forgiveness and marital satisfaction (Pillai's trace = 0.461, $F = 11.541$, $P < 0.01$, $\eta^2 = 0.461$). In examining the subscales of marital satisfaction, the intervention showed a significant effect only on the components of "marital communication" ($P = 0.049$) and "conflict resolution" ($P = 0.027$), and the other subscales (personality issues, financial management, leisure activities, sexual relations, children and marriage, relatives and friends, and religious orientation) did not show a significant change. Also, in the subscales of forgiveness, "reconnection and control of vengefulness" ($P = 0.015$) and "resentment control" ($P = 0.016$) were significantly improved, but "realistic understanding" ($P = 0.866$) did not have a significant difference. Emotionally focused couple therapy can be effective especially in strengthening marital communication, resolving conflicts, and reducing resentment and vengefulness in mothers having a child with hearing impairment; however, its effect on some dimensions of satisfaction and forgiveness is limited and needs supplementary investigations.